

A civil szervezetek működését szabályozó jogi környezet kihívásai a gyakorlat szemszögéből

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

MAGYARY
PROGRAM

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A civil szervezetek működését szabályozó jogi környezet kihívásai a gyakorlat szemszögéből

- dr. Homolya Szilvia
bíró

Országos Bírósági Hivatal

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

**MAGYARY
PROGRAM**

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A civil szervezetekkel kapcsolatos főbb jogszabályok

Alaptörvény

Ptk. (1959. évi IV. törvény) 2014. március 15-ig

új Ptk. (2013. évi V. törvény) 2014. március 15-től

Az egyesülési jogról a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv.)

A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (Cnytv.)

11/2012. (II.29.) KIM rendelet

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

**MAGYARY
PROGRAM**

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Főbb változások a civil szervezetek jogi szabályozásában

2012. január 1. (Etv. helyébe lépett az új Civil tv., hatályba lépett a Cnytv.)

2014. március 15. (hatályba lép az új Ptk.)

A 2014. május 31. a Civil tv. közhasznú jogállással kapcsolatos előírásainak véghatárideje

2015. január 1. (hatályba lépnek az elektronikus eljárással kapcsolatos új szabályok: beszámoló beküldése, egyszerűsített nyilvántartásba vétel, közhiteles nyilvántartás)

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

**MAGYARY
PROGRAM**

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

- 2013. december 13. napján az országos névjegyzék adatai szerint
 - 81.088 darab élő szervezet, ebből
 - 22.271 élő alapítvány
 - 41.524 élő egyesület
 - 17.293 egyéb élő szervezet (magánnyugdíjpénztár, szövetség, mrp, kamar, szakszervezet ...stb.)
- A fenti adatból közhasznú: 34.311 szervezet

- Az új jogi környezet kihívások elé állította a jogalkalmazókat és a civil szervezeteket egyaránt.
- Újdonságok:
 - alapvető több évtizedes jogelvek kikerültek pl. demokratikus működés alapelve
 - korábbi joggyakorlat által kimunkált normák törvényi szintre kerültek (névhasználat, legfőbb ülés működése, tagok jogai, alapítvány kezelő szervének visszahívása ..stb.)
 - középpontba került a szervezet gazdálkodása, beszámolási szabályai
 - változott a közhasznúság
 - bevezetésre került a végelszámolási, csőd- és felszámolási eljárás
 - változtak a civil szervezeteket érintő peres eljárások szabályai (megszűnési perek, határozat megtámadási perek, kezelő szerv kijelölésére irányuló perek)

Civil szervezeteket érintő kötelezettségek lényeges változásai

- Nyilvántartási adat módosulása esetén 60 napon belüli bejelentési kötelezettség (szankcionálása elvileg nincs)
- Létesítő okiratnak meg kell felelnie az új jogi követelményeknek
- Beszámoló letétbe helyezésének kötelezettsége (közhasznúság feltétele, költségvetési támogatás feltétele)
- Fokozottabb adminisztrációs kötelezettségek (gazdálkodásra vonatkozó szabályok szigorodása, végelszámolási kötelezettség)

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

MAGYARY
PROGRAM

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A közhasznúság szabályainak módosulása

- 2014. május 31-ig minden eddig közhasznú/kiemelkedően közhasznú szervezet megtarthatja státuszát (beszámoló letétbe helyezése esetén)
- 2014. május 31-ig meg kell felelni a Civil tv. új követelményeinek, ez iránt változásbejegyzési eljárást kell kezdeményezni (elmulasztása a közhasznú státusz elvesztésével jár)
- A beszámoló letétbe helyezése minden évben kötelező, a bíróság azt tartalmilag vizsgálni tartozik

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

MAGYARY
PROGRAM

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

2014. március 15. napjától bekövetkező változások

- 2014. március 15. napján hatályba lép az új Ptk., ezzel együtt módosul a civil szervezeteket érintő teljes joganyag
- Merőben új jogi szemlélet (rendszerintilag közelítés a más gazdálkodó szervezetekhez)

ÁROP-1.1.18-2012-2012-0002
„CIVIL SZERVEZETEK MŰKÖDÉSI KÖRNYEZETÉNEK JAVÍTÁSA”

**MAGYARY
PROGRAM**

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az új Ptk. által bevezetendő újdonságok

Az új Kódex III. könyve rendelkezik a jogi személyekről

- új rendszerben (általános, minden szervezet típusra vonatkozó szabályok (megalakulásra, működésre, képviseletre, felelősségre ...stb -részletszabályok szervezet típusonként)
- merőben új megközelítésben (főszabály: **diszpozitivitás**
- a létesítő okiratban a jogi személy szervezetét és működési szabályait a tagok/alapítók maguk állapíthatják meg
- **eltérhetnek** a Ptk. a jogi személyekre vonatkozó szabályaitól, **kivéve**, ha az eltérést a Ptk. maga tiltja, vagy a jogi személy **hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének** jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza

→ **a bírósági jogalkalmazás fogja tartalommal kitölteni**

Újdonság az általános szabályok szintjén

3:2. § [Helytállás a jogi személy tartozásaiért]

(1) A jogi személy kötelezettségeiért saját vagyonával köteles helytállni; a jogi személy tagjai és alapítója a jogi személy tartozásaiért nem felelnek.

(2) Ha a jogi személy tagja vagy alapítója **korlátolt felelősségével visszaélt**, és emiatt a jogi személy **jogutód nélküli megszűnésekor** kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn, e tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul köteles helytállni.

Az új Ptk. által bevezetendő újdonságok a különös szabályok szintjén

Az egyesületi jog változása:

az alapszabály tartalmi elemeit a Kódex meghatározza (működés, kizárási eljárás, visszahívási jog, tagok jogai-kötelezettségei, szervezeti felépítés ..stb)

Az alapítványi jog változásai:

„tartós cél” folyamatos megvalósítására

alapítói jogok körében lényeges változások (átruházhatóság, alapítók gyűlése, csatlakozó alapítói jogokat nyerhet, kuratórium mint joggyakorló)

„magánalapítvány” (alapító, vagy hozzátartozója is lehet az alapítvány kedvezményezettje)

2015. január 1. napjától bekövetkező változások

Elektronikus eljárás bevezetése:

Kötelező esetek:

Cnytv. 8.§ (1) bekezdésében meghatározott szervezettípusok esetén

Közhasznú szervezetek esetén

Jogi képviselővel eljáró szervezet

Választása alapján bármely szervezet is élhet az elektronikus eljárás lehetőségével

Újdonság: egyszerűsített nyilvántartásba vételi/változásbejegyzési eljárás (mintaokirat, 15 napos határidő)

Köszönöm a figyelmet!